

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

19 Vtrùm licitum sit pecuniam offerre electoribus, volentibus eligere in Pontificem, Episcopum, Parochum, aliquem indignum seu ineptum, ne talem eligant, sed quempiam idoneum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

recepturi, &c. nisi ex antiqua consuetudine hæc in suos usus solita sint conuerti; alioquin censetur simonia, & incurrent penas simoniacorum; vt ibidem Concilium: quod est diligenter notandum contra communem abusum. Imò Pius V. declarauit, Episcopum, qui aliquid (etsi dulciaria dumtaxat) exigit in receptione alicuius in Canonicum, esse suspensum à Pontificalibus; & Capitulum talia exigens subiaceat Interdicto: priuatas autem personas, sententiæ excommunicationis. Et eos, qui sic aliquid acceperint, ad restitutionem accepti teneri, vt patet ex Bulla Pij V. declaratoria huius decreti, edita anno 1570. pridie Kal. Iunij. Video tamen passim non seruari, & omnino ignorari. Mandat tamen Concilium Episcopis, vt hæc in executionem deducant.

DVBITATIO XIX.

Vtrum licitum sit pecuniam offerre electoribus, uolentibus eligere in Pontificem, Episcopum, Parochum; aliquem indignum seu ineptum, ne talem eligant, sed quempiam idoneum.

Respondeo & Dico Primò, Pro electione particularis personæ, etiam dignissimæ, non est licitum pecuniam offerre. ratio est, qui hoc esset emere actionem spiritalem, nempe electionem; & ipsum beneficium, sine vlla necessitate; neque censetur esse redemptio vexationis. Excipio tamen casum necessitatis, de quo statim.

Vi non eligatur ineptus.

Dico Secundò, Licitum tamen est offerre pecuniam vt non eligant ineptum. Est communior sententia. ratio est, tum quia hæc est mera redemptio iniuriæ, seu læsionis iniustæ. Ecclesia enim habet ius vt non detur ei minister ineptus: tum quia non eligere ineptum, non est quid spiritale, nec directè munit viam ad spiritale.

113 Vi eligatur dignus generositas.

Dico Tertio, Etsi non videatur licitum offerre pretium pro electione particularis personæ, tamen licitum videtur offerre pro electione personæ idoneæ in genere. Ita Sorus l. 9. q. 6. art. 1. & Caietanus tract. de simonia q. 3. & alij.

Probatur Primò, quia, vt rectè Caietanus, eiusdem rationis censetur offerre pretium ne eligant ineptum, & vt eligant aptum: si enim volunt eligere, hoc ipso, quo non eligunt ineptum, necesse est vt eligant idoneum: ergo si illud licet, etiam hoc.

Secundò, Ecclesia ius habet vt ei minister idoneus detur, & talis est ei maximè necessarius; ne videlicet multæ animæ pereant: ergo si non potest obtineri nisi electoribus pecunia detur, non censetur esse vlla irreuerentia eam offerre, vt supra dub. 7. dictum est de Sacramento Baptismi.

Tertio, Si electores nolent eligere vllum, liceret pretio eos ad eligendum inducere, eò quòd Ecclesiæ sit perniciolum carere ministro: ergo etiam vt eligant dignum in genere; quia Ecclesiæ perniciolum est carere ministro idoneo.

Quartò, Quando datur pecunia pro re sacra, necessaria ad grauissimum malum auertendum, censetur esse quædam redemptio vexationis: nam

censetur dari pro malo auertendo; vt supra dub. 7. ostensum est: ergo & hæc censetur redemptio vexationis.

Petes, Quid si vnus tantum reperiatur idoneus, liceretne tunc offerre pretium vt eligatur, cum electio eius sit necessaria ad malum Ecclesiæ auertendum?

114 Si solum vnus sit idoneus.

Respondeo cum Soto supra & Nauarro c. 23. num. 102. id licere, quando nulla alia ratio obtinendi idonei suppetit: id enim rationes allatæ probant. Censetur enim redemptio vexationis. Nam non tam datur pecunia pro electione huius personæ, quàm vt auertatur electio indigni. Et quamuis hæc electio secundum Iura non proficit, tamen potest à Pontifice peti confirmatio, & ita malo imminenti occurreretur.

DVBITATIO XX.

Vtrum licitum sit conferre beneficium, vel quid aliud spiritale pro munere à manu, vel à lingua, vel ab obsequio.

D. Thom. art. 5. quest. 100.

Respondeo, Non licere; quia omnia hæc sunt pretio æstimabilia. Vnde Vrbanus II. l. 1. q. 3. cap. Saluator; *Quisquis res Ecclesiasticas non ad quod instituta sunt, sed ad propria lucra, munere lingua, vel obsequij, vel pecunia largitur, vel adipiscitur, simoniacus est*: quod sumptum est ex Homil. quarta D. Gregorij in Euangelia.

Munus à manu, teste D. Gregorio loco notato, est pecunia, & omne donum quod datur collatori, electori, vel patrono, v. g. equus, torques, annulus, &c. De hoc munere

115 Munus à manu.

Dico Primò, Si tale munus des ad conciliandum amicitiam dumtaxat, vt postea qui memor, tibi ex amicitia conferat, non erit simonia in dante, similiter nec in collatore accipiente, si ea tamquam gratis donata accipiat, nec propter illa, quasi pacto obligatus, beneficium conferat. ratio est, quia tunc non interuenit pactum, sine quo non potest esse simonia. Dixi, *Quasi pacto obligatus*, quia etiam si agnoscat se obligatione antidotali (quæ ex virtute gratitudinis oritur) astrictum; & conferat vt huic obligationi satisfaciat, non erit simonia; vt rectè Nauarrus cap. 23. num. 106. & Couar. lib. 1. variar. c. 20. num. 4. quia simonia requirit vt ex obligatione iustitiæ, seu ex pacto detur. Vtrum sit simonia si des vel exigas beneficium pro mutuatione, dictum est supra cap. 20. dubit. 9. num. 64.

Aduertendum est, quamuis hæc vera sint in foro conscientie, tamen satis sunt periculosa in praxi: quia sæpè est magnum periculum simoniæ, vel certè non probæ electionis, vbi munera intercedunt. vnde etiam in Scripturis & apud ethnicos Auctores *de opod'oxia* seu munerum acceptio passim reprehenditur. Exodi 23. *Ne accipias munera, quæ etiam excæcant prudentes, & subuertunt verba iustorum.* Eccli. 20. *Xenia & dona excæcant oculos Iudicum, & quasi frantum in ore, auertunt correptiones eorum.* vide Platonem lib. 3. de Repub. Notum est illud Iugurthæ apud Sallustium, *O venalem urbem, si emptorem inuenire!*

Dico